

TAPOLCZAI LAPOK

Megjelen minden vasárnap.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN. KIADÓ ÉS TULAJDONOS: LÓWY R.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca.
Kéziratokat vissza nem adunk.Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.Hirdetmények: megegyezés szerint.
Nyílt-tér sora: 1 korona

A magyar gazdák veszedelme.

Németország kereskedői s ipari osztályában nagy a forrongás. Egy súlyos merényletet követtek el az ottani fogyasztó közönség ellen. Megdrágitották a mindennapi élelmi szerek árát, a husét, a kenyérét, a sörét, megdrágitották még a takarmányfélét is. Több mint negyven millió németországi alatlaló fogja megérezni e drágaság súlyát s természetes, hogy ezt az ottani felvilágosodott közönség némán tűrni nem akarja. Egymást érik a tiltakozó népgyűlések, melyeken állást foglalnak a mesterségesen előidézett drágaság ellen s a szónokok kiméletlen szavakkal támadják azt a rendszert, amely lehetővé tette, hogy egy osztály és foglalkozási ág előnyére megdrágitják a birodalom lakosságának élelmezését.

Ami pedig ezt a drágaságot odaát Németországban előidézi, az a legújabb keletű védvamos irányzat, mely diadalra is jutott a kereskedelmi szerződés keretében. Németország ugyanis most kötötte meg az összes európai államokkal a kereskedelmi szerződéseit s mihelyt ezek életbe lépnek, gyökeres változáson megy keresztül a német birodalom felé irányított export. E kereskedelmi szerződések gyökeres ujitása ugyanis abban áll, hogy rendkívül magas védvammal sújtja a legtöbb mezőgazdasági cikket, úgy, hogy azoknak bevitele sok tekintetben csaknem lehetetlenné van téve. Azt a célt akarják ezzel a német intéző körök

elérni, hogy Németország mezőgazdasága lehetőleg kizárólagosan fedezze a belföld szükségletét s a külföldi áruk most a mezőgazdaságnak ne csinálhassanak konkurenciát. Ezáltal a német földbirtokosok és gazdák a földjük terméséért jóval magasabb, 20-40 százalékkal jobb árakat érnek el. Ez az érem egyik oldala. A másik, a sokkal kirívóbb az, hogy az élelmi szerek ára a német földön 20-40 százalékkal fog felszökni. Ezért üdvözlük a német gazdák örömmel az új kereskedelmi szerződéseket, viszont ezért lázong a szerződések ellen a lakosság túlnyomó többsége, amely nem agrikulturából él.

Igy akarja a Németországban uralkodó rendszer az ottani dzsentryt, a junkereket, földbirtokosokat és gazdákat támogatni, erősíteni, hogy a folyton növekvő szervezett proletáriátus ellen sikerrel védekezhessék.

Ez mind igen szép dolog, de sajnos, ami a német gazdának üdvére válik, az csapás lesz a magyar gazdára nevezve. Magyarország Ausztria után Németországba szállította a legtöbb mezőgazdasági terményt, első sorban szarvasmarhát, árpát, birkát, gyümölcsöt és nyers bőrt. Németország felé irányított exportunk évente vagy 200 millió koronát tett ki.

Hát ennek a kétszáz milliónak a nagyobbik felétől a jövő évtől kezdve vegyenek bucsut a magyar gazdák. A jövő év tavaszán lép érvénybe az új kereskedelmi szerződés s mi megfogunk szünni Németországba szarvas-

marhát, árpát és buzát stb. elfogadható feltételek mellett szállíthatni. Az árpa vámja például két koronáról négy koronára emeltetett az új kereskedelmi szerződésben. A szarvasmarháé pedig ötszörte nagyobb lesz mint most. Nyilvánvaló tehát ezekből, hogy németországi exportunk teljesen tönkre lesz téve. Fenyeget a hat forintos buza réme, fenyeget, hogy mezőgazdasági fölöslegünk jelentékeny részét nem fogjuk tudni elhelyezni.

Ébredjete magyar gazdák és földbirtokosok, a veszedelem már itt van a nyakatokon! A szerződés már meg van kötve, s a jövő esztendőben életbe is lép, ha addigra nem történik valami nevezetes esemény, mely a szerződés érvényességét halomra döntse.

Németország népe már szervezkedik a junkerek uralma és az élelmszer uzsora ellen. Szervezkedjenek a magyar gazdák érdekeiknek tönkretétele ellen.

A tapolczai önkéntes tűzoltó-egyesület közgyűlése.

Folyó hó 7-én délután 2 órakor a község háza tanácstermében Glazer Sándor elnökle mellett, tartotta önkéntes tűzoltó-egyesületünk évi rendes közgyűlését a működő tagok nagy számának részvételével. A múlt évi közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése után Szigethy Ödön az egyesület főparancsnoka előadja jelentését a lefolyt 1904-ik évről, mely-

TAPOLCZAI LAPOK TÁRCÁJA.

Május.

Föld szivéből az élet lánja
Kilobbant im! az ég csókjára.
A rideg zordon tél után . . .
Uj élet a halál nyomán.
Még csak imént kőben borongó
Határunk, örömlázza zsongó
Élet neszét hallatja ma.
Légy üdvöz május szép hava!

Akárcsak egymáson merengő,
Két rokon lény, midőn az első
Szerelmi csókban egyesül.
Ég és a föld együtt örül.
Virágfakasztó napsugárban,
Fűben, fában, lég sóhajában.
Igy szól a boldogságuk szava:
Légy üdvöz május szép hava!

Oh; reményteljes ifju élet!
Gyönyörben áradoz a lélek
Keblében. A hólepte vén
Bérc is zöld fűrtöt hord fején,
A kertben meg egy-két virág is
Nyílik, a jácint, meg a nárcisz.
S föl cseng a csalogány dala.
Légy üdvöz május szép hava! . . .

Hát majd ha titkos ösztönére
Az életnek, a föld keblére.

Tör elé minden szál virág.
Akkor lesz májusnak szép világ.
Midőn rózsát, szegfűt a lányok
Csokorba kötni kertbe járnak.
Zeng a szárnyasok kardala:
Légy üdvöz május szép hava!

És majd az új élet reménye,
Álma, valóság leszen végre:
Minden virág gyümölcsre vál,
Mit megnyitott a napsugár.
S kitől ételt, és italt várnak.
Áldásától a föld fiamak
Leszen terített asztala.
Légy üdvöz május szép hava!

Á. F.

Látogatás a kórházban.

Hanságné, ahogy a kórház folyosóján végig ment, illatos zsebkezdőjét a szájához szorította. Carbol, jodoform s egyéb illatokkal volt telítve a nehéz, sűrű levegő, csupa bánat és betegség áradt szerte a szürke folyosón, s az életerős szép asszony úgy érezte, hogy nem bírja sokáig ezt a nyomasztó környezetet. A mérsékelt tisztogató ablakokon gyéren lopódzott be a napsugár, mintha érezné az élet erőteljes fénye, hogy rossz helyen jár itt, a kórházban, a temető előcsarnokában. Szürkezubbonyos betegek, lesütött fejjel, némán, lassan vonszolták végig fáradt tagjaikat a folyosón;

kíváncsian bámultak az asszonyra: aki elfordította a fejét. A betegek utána néztek, amint elrebbent előttük a fiatalság, erő és szerelem. Söhajtottak, oh, szerelem!

A szolgálta Hanságnét a 19-es számú szobába vezette. Kis cella volt, aránylag tisztán tartva. Ablaka az udvaron levő szanalmasan szegényes kertre nyílt. Az ablaktól jobbra ágy állott s benne egy férfi feküdt, Hanságy Tihamér, a jeles pedagógus és író, a szép asszony férje. Halálos kór gyötörte: szívós, alattomos, fájdalmas; agyonrombolja az egész testet, de épen hagyja az agyat, hogy az utolsó percig tisztán lássa maga előtt az iszonytató végzetet: tudóveszből lett vízkór.

A szép asszony odarebbent az ágy mellé s leült a szélére. A beteg kinyitotta szemét s mosolyogni próbált:

— Asszonyka, édes. Eljöttél?

Felelni akart a szép asszony, de szó nem jött ki a torkán. Csak azt akarta mondani: „Hogy vagy, édes?” „Jobban vagy-e?” „szép idő van odakünn”, vagy egyéb ilyen banalitást, de nem tudott beszélni. Iszonyú rémület fogta el, ahogy a beteg eltorzult, kiászott arcába nézett, a tágra nyílt kék szemekbe, amelyekben lomhán pislogott még az élet. Ez a rémület kiült az arcára, a beteg leolvasta róla.

Vajjon meddig bírja még? gondolta a fiatal asszony s aztán zápor módjára eredtek meg a könnyei.

S a haldokló ember ép lelken keresztül cikázott a kínos tudat:

ben jelzi, hogy az egyesület 36-ik közgyűlését tartja, örömeinek ad kifejezést az egyesület hosszú élete és kitartó munkássága felett, de egy-szersmind sajnálkozását fejezi ki, hogy az egyesületet az utóbbi években a nagyközönség, dacára a 4 koronára le-szállított pártolótagsági díjnak, községünk lakosságához mérten, kevés pártol-ásban részesíti, mely körülmény a mű-ködő tagok érdeklődését is lohasztja. Az egyesületnek ez idő szerint 43 mű-ködő és 45 pártoló tagja van. Ez utób-biak pedig a tagdíjakat alig, vagy csak lanyhán fizetik. A működő tagok mun-kakedvének fokozására a lefolyt év-ben 10 tag a 15 éves és 4 tag a 10 éves szolgálati érmet kapta.

Ez ünnepély alkalmával tanusított részvételesség is szomorú bizonyítéka az egyesület mostoha mivoltának.

Tapolcán két tüzeset volt az 1904. évben. A Halápi-utcában villámgyuj-totta istállótüz, és özv. Enzsöl Jánosné Posta-utcai házában ugyancsak istálló tetőtüz. A vidéken volt tüzesetek al-kalmával egyszer Halápon és kétszer az u. n. Tüskés majorban volt tüznél nyújtott segítséget az egyesület. Ör-séget teljesített naponkint az őrtanyán. Részt vett az Urnapi körmeneten. Tar-tott két nagygyakorlatot és két kisebb feckendő-gyakorlatot. Főparancsnok előadja, hogy az egységes gyakorlati szabályzat elkészülteig, mely már a legközelebbi jövőben életbe lép, épen az ujitások könnyebb elsajátítása miatt a gyakorlatokat addig csak a legszük-ségesebbre szorítja. Az egyesület 1 közgyűlést, 3 választmányi és 2 pa-rancsnoksági gyűlést tartott. Ügyvite-lét 21 tárgy képezte. Sebestyén Gyula helyébe Nemeth Jenő lett az egyesü-let titkára. Az őrség részére a teli hó-napokban a „Budapest“ című napilap és a „Tüzoltó közlöny“ járt. Az egye-sület minden működő tagja baleset ellen biztosítva volt. Tagja az orszá-gos és a megyei tűzoltó-szövetség-nek.

A nemzetközi tűzoltó-kongresszuson

az együletet a főparancsnok képviselte. Az ez évi beszerzés csak kisebb ki-adásokat okozott. Jövedelmét képezte a pártoló tagdíjakon kívül, a város 280 korona segélye, a takarékpénztá-rak 50-50 korona adománya és lak-tanya nagytermének vivó- és házi-ipari tanfolyamra átengedett bérletöss-zege 60 korona, továbbá a nyári táncmulatság eredménye, mintegy 120 korona.

Marton Rezső egyesületi pénztárost betegsége vissza tartja a gyűléstől, helyette főparancsnok jelenti, hogy az egyesület ezidőszerinti készpénz va-gyona mintegy 1400 korona. Leltári vagyon gépekben, egyéni felszerelé-sekben és butorokban 6800 korona.

A számvizsgáló bizottság megvá-lasztása után a jövő évi költségvetés megállapítása következett. Főparancs-nok egy egészen új négykerekű kis-sebb feckendő, 60 méter tömlő és a rohamosan haladó építkezés szem-pontjából szükségelt kisebb tolólétra beszerzését ajánlja, miért a kicserél-endő mozdony feckendőt helyett csak a városi nagy feckendőt, létra-felsze-relés nélkül óhajtja.

A közgyűlés elfogadja a főparancs-nok ajánlatát és megbizja, hogy ez ügyben tegyen lépést, amelynek ered-ményéről a választmánynak annak idején referál. Óhajtja főparancsnok, hogy a gépek jókarban tartása szem-pontjából a szertár cement padozatot kapjon. Minthogy a tűzoltó laktanya a község tulajdona, felkérteik Glazer Sándor elnök, hogy ez ügyben írjon át a községi elöljárósághoz.

Elnök indítványozza, hogy a letelt három évi pártoló tagsági idő után újabb aláírási ívet bocsásson ki az egyesület, mit a közgyűlés elfogad és egy öt tagból álló bizottság fogja az aláírást gyűjteni.

A tűzoltó intézmény fontosságát már több ízben jeleztük, az alábbiak-ban adjuk a felhívást Tapolcza kö-zönségéhez.

Kérelem Tapolcza nagylelkű közönségéhez!

Zászlót bontunk, hogy újabb anyagi erőt merítsünk Tapolca polgárságának ismeretes jószívűségéből. Erőt akarunk gyűjteni további működésünkhöz, ah-hoz a működéshez, melyet e város vagyon és életbiztonsága érdekében fejtettünk ki a multban, s mely hiva-tásunkhoz hűtlenek a jövőben sem akarunk lenni. Lakóhelyünk építke-zése sokkal többet kíván tőlünk a jövőben, a vérszei fölveendő harc tökéletesebb fegyverét. Munkánk-nak azonban csak akkor lesz sikere, ha nem csak akarat és buzgóság acélozza izmainkat, de ha a város társadalm-a rokonszenvéen kívül minket anyagilag is támogat.

Bizalommal fordulunk tehát ezuttal is ahhoz a közönséghez, mely dédel-getett alakulásunkkor, s mely hisz-szük, most sem hagy el, amikor arról van szó, hogy csak megerősödve ma-radhatunk azon az uton, amelyre lép-tünk, mert erőt és kitartást csak úgy merithetünk arra, hogy továbbra is ha-ladhassunk, ha kellő pártfogásban ré-szesülünk.

Felkérjük tehát a mélyen tisztelt közönséget, hogy körözött ivünket aláírni s ezzel egyesületünk pártoló tagjainak sorába tömegesen beállani méltóztassék!

Elnökség és Parancsnokság.

„Nagyságos.“

Ez a szertelen címzés gyorsan haj-tott ki a társadalmi élet talajából. Olyan gyorsan, mint a gomba az árnyékos, rothadó, nyirkos földből. Igaz, hogy a magyar társadalom talaja jól elkészült arra, hogy e címzés gomba-módra hajtson ki belőle. Hiuság, pöffeszkedés, góg, rátartóság, a külső máz után való szertelen kapkodás dolgozták meg a magyar társadalom talaját, rohasztot-ták meg régi jó erkölcsseit s ebből a talajból azután gyorsan kidughatta fe-

— Soha nem szeretett engem. Meg akar már szabadulni tőlem. Milyen szép, milyen egészséges!

S rekedt hangon suttogetta:

— Ne sirj. Ez kellemetlen. Nyugalom kell, föltétlen nyugalom.

Hanságné megtörülte a szeméit, vissza-nyerte önuralmát s mosolyogni próbált:

— Még mindig olyan szigorú vagy. A si-rással a lelkem könnyitettem. Most már meg-int jó kedvem van.

— Két hét múlva még jobb kedved lesz. Akkor már kint fogok feküdni . . .

Az asszony megdöbbenve idegenül nézett rá. A férfi már a következő pillanatban meg-bánta amit mondott. Elvégre az asszony nem tehet róla, hogy nem szereti őt. Minek vette el? Elvette a szépségeért, a kedvessé-géért, az apósáért, aki hajdan tanára s ké-sőbb legjobb barátja volt. Azt hitte, hogy majd csak hozzá simul az asszony, meg fogja magát szeretettni tudni. Mindig lenéz-e őket, komolyan őket soha sem vette, a ta-nulásnak, alkotásnak élt s egyszerre aztán szükségét érezte annak, hogy asszony le-gyen mellette. S feleségül vette a legszebb s legkedvesebb példányát ama játékszernek, melynek asszony a neve. Keservesen csaló-dott. A játékszer nem vált be, nem tudott banni a feleségével, nem tudta megszerettni magát, holott ő maga győri szerelme-re gyulladt iránta. S a felesége hideg maradt

hozzá, a komoly tudóshoz, aki lángolni kezdett, mint egy éretlen gyerkőc. Jó volt, nyájas hozzá, de hideg maradt, idegen. „Nem ért, nincs lelke; hitvány, gyarló asz-szony“ mondogatta magában Hanságy s hideg próbált maradni ő is. De nem tudott. Viszonzás nélkül maradt hitvesi szerelme gyötörte. Megutálta könyveit, írásait, az is-kolát, egész lényét ez az egyszerű, kacagó asszony foglalta le, akit meghódítani nem tudott, aki bár az övé volt Isten s ember előtt, a valóságban mégsem volt az övé. Még ha gyermekük lett volna! Ez talán in-kább összeforrasztotta volna őket. De há-zasságukat az ég nem áldotta meg gyermek-vel. Multak a hetek, hónapok s mind idege-nebb lett az asszony. Jött aztán a férfi betegsége. Halálos kör támadta meg a tudós szervezetét. A betegnek nem volt othon maradása, a hideg, közönyös asszony mel-lett, aki hitvesi odaadással, éjjel nappallá téve ápolta ugyan a ferjét, de mégsem úgy, mint az életpárja életeért remegő asszony. Hasztalan volt Hanságné tiltakozása, a férfi a kórházba ment. Nem akart többé ter-hére lenni a feleségének.

S az asszony kijött hozzá a kórházba. Soha még csak gondolatban sem csalta meg az urát, de a napok, melyeket egyedül töl-tött a lakásban, megérlelték benne egy gon-dolatot. Azt, hogy ő nemsokára özvegygé lesz, de ezzel még nem záródhatott le fiatal, viruló életének érvényesülése. Csak aztán

lehet boldog . . . azután. A férje sirja felett piros rózsá fog nyilni az ő számára, a sza-badságé, az igaz szerelemé! . . . Csak hu-szonnyolc éves volt még.

S beszélgettek. Szomorúan, közönyös dol-gokról. A betegszoba nehéz szagát nem tudta legyőzni az asszonyi illat. Urrá lett a szoba felett a kórházi bűz s kínosan, nyo-masztóan feküdt a szép asszony mellére.

A napsugár végre is beletalált a zordon szobába s aranyos fényt ragyogtatott Han-ságné arcán. Szép volt mint az angyal.

Keserű fájdalom markolt a beteg szívébe. Égető vágyat érzett: megcsókolni a feleségét. Ha nem is szereti, ha hidegen is hagyja, mindegy csókolni, csókba fojtani szerette volna a nőt, aki ma még az öve. Fel akart emelkedni; az asszony rémulően nézte. Ki-nos vergődés, a benuit tagok nem mozdul-tak már. Visszasuhant helyére.

— Már hideg a lábam, mondta. Jön a halál. Itt van már a lábamban. Hüül . . . hüül . . .

Ezzel a fal felé fordult és meg sem moc-cant.

Az asszony pedig felállott s nesztelen lép-tekkel sietett ki a szobából. Kiment a kór-házból s utközben betért a szabónőhöz. Gyászruhát rendelt.

Kondoros Elemér.

jét a nagyságos címzés, akár a „pöf-feteg” az erdőnek valamely sötét, korhadó, nyirkos zugából.

Ez a titulus is, mint annyi más kór, a főváros szülöttje. Elterjesztésében talán legnagyobb érdeme a pincérek karának van. A hiúság igen jó fejős tehén. A borralalóra áhító pincérek azután derűre borura osztogatták a nagyságos titulust. A hiu embernek jól esett a tömjénfüst, amit a nagyságos megszólítással csaptak az orra alá s szívesen megduplázták a borralalót a füstölő pincér uraknak.

A fővárosból egy-kettőre átplántálódott a vidékre is. Elsőben a fürdőhelyeken honosodott meg s azután csakhamar hatalmába kerítette az ország legutolsó zugát is.

Ma azután az erdélyi fejedelmek címzésével illetnek szinte mindenkit, akinek csak kissé jobb kabátja van. Persze, hölgyeink még inkább nagyságos asszonyok. A régi szép asszonyság, nemzeti asszony, nagyasszony, tekintetes asszony, na meg a gyönyörű kisasszony ma sértés számba esik, s ha akad egy egy jámbor, aki él vele, biz az műveletlen ember, ha mindjárt kitűnően tette is le a doktorátust az egyetemen.

Hát mindezt azt monhatjuk, vigye a patvar! Adjuk meg a nagyságos titulust, hisz jóleső érzést keltünk vele, magunknak egy fillérbe sem kerül.

Am nem addig van az! Mert úgy vagyunk evvel is, mint a Jókai regényében az oláh vajda a szultán káftánjával. A nagyságos címhez megfelelő nagy lábon is akarnak élni a legtöbben, hogy legalább ennek a révén jogcímet szerezhessenek a magas megszólításra s követelhessek is ezt. Így azután megváltozik a nagyságos titulussal az életmód is. Biztosan nyomában jár a nagy lábon való élés. Drágább ruházat kell a házba, egy két tál drága étellel több naponkint az asztalra, finomabb szivarok és bor a nagyságos ur, több selyem, bársony csipke a nagyságos asszony számára. Adni kell zsúrokat. Magasabb alapon kell játszani az alsóst, nagyobb tételekben a ferblit. Mindezt a jövedelem meg nem bírja. Meg van hát a rang, de nincs meg a mód. Ott a váltó! Ez a keskeny kis ördögös papiros azután kiségit a hinárból. Csakhogy mindig sűrűbb, sűrűbb lesz a váltó lejárata s nagyobb az összeg, a kamat, amelyet fizetni kell. Darabig megy a vergődés, azután beköszönt a pusztulás. A cifra nyomorúság elhúzódik még pár évig, azután a nagyságos titulus megeszi az ősi vagyont, a szerdéket, azután a lélek javait: a megelégedést, a boldogságot és sokszor a becsületet is.

A takarékpénztárak váltótárcái, a telekkönyvek teherlapjai sokat beszélhetnének a nagyságos titulus átkos pusztításáról. Nagy része van ennek abban, hogy a társadalom, az üzleti élet olyan ingoványos, korhadt alapon nyugszik. Meg van a külső máz, de belülről rothadás pusztít. Azért nincs kellő erő és energia a magyar társadalomban s azért találkozunk olyan elvértve altruisztikus tettekkel, mert a

magunk életére, költségeire sem rendelkezünk megfelelő anyagi eszközökkel.

A gyógyítás pedig nehéz. Semmi sem nehezebb, mint a visszanevelés a jó utra, mert a megszokás ellenáthatatlan hatalommal uralkodik rajtunk. Ezt a hatalmat szinte legyőzhetetlenné teszi az, hogy gyöngeségünkben megtörjük a lélek erős akarata, energiája s a küzdelemre képtelenné válik az ember. A gyógyítás első szere az volna, ha tudására ébredne a társadalom annak az igazságnak, hogy az ember értéke, nagyobb mivolta egyedül az ember saját énjének belső értékétől függ. A lélek jó tulajdonságai adják meg az embernek a maga becsét. Ahol ez az érték nincs meg, ott hiábavaló az egész világ nagyságolása is. Ha szemtől szembe megadják is ezt a magas titulust, háta mögött mindenki tudja, hogy a nagyságos cím alatt poltron ember rejlik, aki valóban a t. c.-re sem méltó!

Le kell hát szállni a magas paripáról még idejekorán. Mert ha a paripa maga veti le gazdáját, bizony könnyen nyakát szegi bele s rinak utána még az unokák is.

S. V.

H I R E K.

Jókai. Esztendeje annak, hogy meghalt. Akkor is május, virágos tavasz volt. Madárdaltól volt hangos a liget, szellők suttagása, csalogány éneke hallatszott az erdőn, minden a világon élt és örült az életnek — csak a költő éneke nem hangzott fel, csak a költő dalos ajka nemult el — örökre. Feljajdultak akkor a búslult sziveknek milliói és siralom-ének szállt fel a magasságba, hogy az ég hatolva, tanuságot tegyen ott igaz érzésünkről, szívbéli bánatunkról. Egy éve halt meg teste, de lelke most is él és élni fog mindaddig, míg magyar lesz a földön.

Nyugalomba vonuló főszolgabíró. Gaál Miklós pacsai főszolgabíró nyugdíjazását kérte a törvényhatósági bizottságtól. A nyugalomba vonuló főszolgabíró 1863. évben lépett a vármegye szolgálatába, amelyet három évi megszakítással — 1869-től 1872-ig — mai napig szolgált. Gaál Miklós Zalavármegyének legidősebb és legrégebb tisztviselője.

Uj szolgabíró. Mezriczky Károly, perlaki szolgabíró lemondásával megüresedett állásra a folyó hó 8-án tartott megyebizottsági gyűlés dr. Skublics Gábor, megyei árvaszéki aljegyzőt választotta meg.

Pályázat járásorvosi állásra. Zalavármegye alispánja az alsólendvai járásorvosi állásra pályázatot hirdet, a kérvények beadásának határideje május 30.

Megyénk a szövetség ellenzék mellett. Zalavármegye törvényhatósága hétfőn tartott közgyűlésén foglalkozott Hevesmegye átiratával s Eitner Zsigmond országgyűlési képviselő tetszetalása után óriási lelkesedéssel egyhangulag elhatározta, hogy a képviselőházhoz feliratot intéz a hevesi átirat szellemében s egyszersmind elismeréssel viseltetik a szövetség ellenzékkel szemben s hazafias magatartását mindenben helyesli. Zalavármegye csak nem tagadja meg magát, ősi tradícióját.

Népkönyvtár a tapolczai kath. körnek. A földmivélsügyi miniszter a tapolczai kath. Körnek egy népkönyvtárat ajándékozott. Tapolczán most két népkönyvtár van s reméljük, hogy a nép művelődésére és erkölcsi felvilágosítására fog szolgálni, melyből mulattató olvasmányok mellett a hasznos gazdasági szakmunkák olvasása az elsőrendű.

Szegedy Rozália emléke. Lapunkban megírtuk, hogy a Szegedy Rozália siremlék leleplező ünnepén a Kisfaludy Társaságot Berzeviczy Albert másodelnök és Berczik Árpád képviseli, s hogy az ünnepi beszédet Berzeviczy Albert tartja. Berzeviczy azonban nem jöhet Sümegre, mert az ugyanakkor Buhapesten tartandó országos ifjusági torna-versenyen kell ott lennie, Berczik Árpádot pedig orvosa Marienbadba küldte. A Kisfaludy Társaság most Ferenczy Zoltánt és Dalmady Győzöt bízta meg képviselével s ezek egyike mondja az ünnepi beszédet.

A kereskedő ifjak majálisa. A tapolczai kereskedő ifjak önképző egyesületének választmánya legutóbb tartott gyűlésében elhatározta, hogy június hó 4-én, kedvezőtlen idő esetén pedig 12-én (pünkösd másnapján) özvegy Kovács Györgyné kerthelyiségében tavaszi táncmulatságot rendez. A belépő díj személyenkint 1 korona 50 fillér, s a tiszta jövedelem az egyesület könyvtárának gyarapítására fog fordítani. Az erre vonatkozó meghívók legközelebb szétküldetnek.

A szederfák védelme. Mivel már megkezdődtek a selyemhernyó peték kiosztásai, az alispáni hivatal különösebben is figyelmeztette a községek előjáróságait, hogy szigorúan ügyeljenek fel a közutak mentén levő szederfákra, hogy azoknak a szabad lombozása biztosított legyen. Ebből kifolyólag mi is felhívjuk a közönség figyelmét arra, hogy a fennálló törvények és rendeletek értelmében szigorúan büntetik azokat, kik az utmenti szederfák ágait, lombzatát tördelik, vagy e fákat bármiféle módon megsértik.

Vasuti kedvezmény kereskedőknek. Utazó kereskedőink vasuti kedvezményben eddig csak az esetben részesültek, ha egész évre szóló bérletjegyet váltottak. — Amit drágaságuknál fogva csak a jobbmódu kereskedők szerezhettek meg. — Kereskedelmi és iparpolitikai szempontból rendkívül fontos az, hogy a vidéki ipar és kereskedelem a fővárosi és osztrák nagycégekkel szemben a rendes üzleti versenyt felvehesse s vele az utazás által szereshető üzleti összeköttetések terén is versenybe lépjen. A kereskedelmi és iparkamara ezen segítő, oly javaslatlalt fordult a vidéki kereskedők érdekében a kereskedelmi miniszterhez: bocsáttassék ki féláru utazásra jogosító igazolvány kereskedők és iparosok részére is, III. osztályu 80 korona, II. osztályu 130 korona, I. osztályu 220 korona, vagy amennyiben ez elvi nehézségekbe ütköznék, a javaslatba hozott féláru jegy csak az esetben adassék ki, ha az illető kötelezi magát 100 vagy 120 korona értékű jegy elhasználására.

A kivándorlók megvizsgálása a határ-állomásokon. A kormány — nagyon helyesen — minden módot és eszközt felhasznál, hogy meggátolja azon óriási mérvű amerikai kivándorlást, mely az újabb időben ország-szerte lábrakapott, melynek szomorú eredménye rendszeren a keserű csalódás, mi a kivándorlókat már megérkezésük alkalmával éri. A belügyminiszter egy újabb rendelettel intézkedett, hogy a kivándorlók az ország határának átlépése előtt külön megvizsgálandók, vajjon a törvény által nincsenek-e korlátozva a kivándorlásban, és hogy megfelelnek-e ama követelményeknek, melyeket az Egyesült államok befogadásuk tekintetében előír. Amennyiben a feltételeknek nem felelnek meg, vagy a felvilágosításokat megtagadnák, a tovább utazásban meg kell őket gátolni, esetleg egészen visszautasítani. Csak nemrég történt, hogy a nagykanizsai vasuti állomáson feltűnt az ügyeletes rendőrnek egy sajtós csoport. Négyen voltak. Három férfi és egy nő. Rettenetesen fel voltak pakkolva s szomorú ábrázattal várták a vonatot. A rendőr megmotaotta őket s kísült, hogy Amerikába igyekezzenek utlevél nélkül. Antwerpenből hajójegyük volt az új világba. A négy horvátországi embert, mielőtt még a határállomásra visszaküldték volna, lakóhelyükre, Belovára toloncolták. Mint halljuk, a vidékünkön és Tapolcáról kivándoroltak nagy része munka nélkül bolyong és már sóvárogva óhajtják és várják hazulról a pénzt, hogy ismét visszajöhessenek.

A zalaegerszegi irodalmi és művészeti kör alig egy évi fennállása alatt megmutatta életrealitását, mit legjobban bizonyít a körnek a múlt héten tartott évi rendes közgyűlésének beszámolója. A kör élén dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő áll, kinek az irodalom és művészet iránt mindig tanúsított érzelmet és tehetséget szülte a kulturális intézményt. A kör három irodalmi és művészeti estélyt tartott, ritka erkölcsi és anyagi eredménnyel. A körnek 281 rendes tagja van, a társadalom minden rétegéből, kik a felszerelés és kiadás költségeinek fedezésére 4 korona tagdíjat fizetnek. A körnek hangszerekben és felszerelésekben már 2200 korona vagyona van, és ha a megkezdett uton halad, rövid idő alatt oly erkölcsi eredményt tud a kitűzött téren felmutatni, amit bármely fővárosi egyesület megirigyelhet.

A balatoni kikötők. Megemlékeztünk már azon eléggé el nem ítéhető állapotokról, melyek között a balatoni hajózás megkezdése óta az utasok partra szállítása történik. A tél jege a gőzhajó kikötőket erősen megrongálta. A gőzhajók már több, mint egy hónapja közlekednek, a kikötők javítása még mindig munkálat alatt vannak. Ugy halljuk, hogy a révfülöpi, badacsonyi, és keszthelyi kikötők helyreállítási munkálatait május 15-ig befejezik. Ideje is már, hogy a kényelmetlen kiszállás megszűnjék.

Ismét a tapolcai virtus. Hanák Szabó Mihály és Deák József 18 éves legény folyó hó 6-án bort szállítottak a Szent-György-hegyről Tapolcára. Szokás szerint a hegyen annyit ittak, hogy jókedvre gerjedtek. Utközben feltámadt bennük a harcias kedv, szóváltásba keveredtek, miközben Deák megtámadta Hanákot és egy ruddal verni kezdte, mire Hanák Szabó József kést rántott és Deák Józsefet mellbe szurta. Deák néhány órai kintlódás után meghalt. A véres harcban mindegyik sebet kapott. Szabót letartóztatták. A kihallgatás fogja kideríteni, hogy mennyiben vétkes, mert ugylátszik önvédelemből szurta meg Deákot.

A Tapolcai Takarékpénztár Részvénytársaság a július 1-én megnyíló segélyegyletre az aláírási íveket már kibocsájtotta és mint értesülünk, az aláírások javában folynak.

Gőzhajójárat a Balatonon. Május 1-én új hajómenetrend lépett életbe a Balatonon. És pedig Siófokról d. e. 11 ó. indul és Balatonfüredre ér 12 órakor. Vissza d. u. 3 ó. 30 perckor indul és Siófokra ér 4 ó. 30 p. Bogláráról kétszer indul naponként és pedig d. u. 12 ó. 15 perckor, mely 12 ó. 50 perckor ér Révfülöpre és 1 ó. 45 perckor Badacsonyra és este 7 ó. 15 p., mely 7 ó. 45 perckor ér Révfülöpre. Visszafelé Révfülöpről indul 9 ó. 40 p. d. e. és Boglára ér 10 ó. 10 p. Badacsonyból d. u. 4 ó. 15 p. indul Révfülöpre 5 ó. 15 perckor Boglára pedig 5 ó. 45 p. ér.

Majális. A Gulácson alakulandó önkéntes tűzoltó-egyesületjévére Gulács község elöljárói folyó 21-én a gulácsi erdőben nyári táncmulatságot rendeznek. Kezdeté délután 3 órakor lesz. Személy-jegy 1 korona, családijegy 3 korona. Felülfizetéseket köszönettel fogad és hírlapilag nyugtázz a rendezőség.

Almádi gyógyfürdőről készített szabályrendeletet a belügyminiszter jóváhagyta. A szabályrendelet általános rendelkezéseken felül intézkedéseket tartalmaz, a vendégek bejelentési kötelezettségekről (bejelentő lapok után), a gyógy- és zenedijakról, a fürdőbiztonságiól s a rendőri szempontból szükségességekről.

Ki akar tanító lenni? A csáktornyai állami tanítóképző-intézet első osztályába az 1905-006. tanévre azokat veszik föl, kik életük 14-ik évét folyó évi szeptember 1-én betöltik, testileg épek és egészségesek s a polgári vagy középiskola 4-ik osztályát elvégezték. A felveendő első éves tanító-növendékek közül 25-en államsegélyben részesülnek. Még pedig: első sorban mind a 25 növendék az intézet internátusában ingyen lakást és mosást kap; ezenkívül közülök előmenetelükhöz és anyagi viszonyaikhoz képest ingyen, vagy mérsékelt áron (havi 6 koronának, 12 koronának, 18 koronának. 24 ko-

ronának az intézet pénztárába történő befizetése mellett) az intézet köztartásán reggeli, ebéd és vacsorából álló ételmezést nyernek. A felvételre vonatkozó kérvényeket folyó évi június hó elsejéig a csáktornyai állami tanítóképző-intézet igazgatóságához kell küldeni. A kérvényhez csatolandó: a folyamodó születési bizonyítványa, mult tanévi osztálybizonyítványa, e tanév időszakai értesítője, továbbá tisztí orvosi bizonyítvány a tanulól egészségi állapotáról és testi épségéről, hiteles községi bizonyítvány a szülők vagyoni állapotáról, évi jövödelméről, a kiskori családtagok számáról és életkoráról s a családfe polgári állásáról. Ha a kérvényhez szegénységi bizonyítványt csatolnak, a kérvény és mellékletei bélyegmentesek.

Panaszok az árnyékponyvákra. Már többször érkezett hozzánk ama panasz, hogy néhány kereskedőnk az üzletük előtt levő árnyékponyvát oly alacsonyra csináltatták, hogy az a járókelőket akadályozza. Kérjük az illetőket, hogy ezen a bajon mihamarabb segítsenek.

Fagyosságok. A gazdát annyira rettegető fagyosságok az idén jól viselték magukat, mert kellemes májusi esőt hoztak a szomjas földre.

Fiatal bűnös. Vincze Erzsébet tapolcai 12 éves leány szüleitől ellopta a zsirt és elárúsította. A fiatal bűnös azonban nem valja be, hogy kinek adta el a zsirt. Hová jutunk, ha már ily korban a szülőt is képes a gyermek meglapni?

Orvosság a sztrájk ellen. A kereskedelemügyi miniszter a törvényhatóságokhoz rendeletet intézett, melyben közli, hogy a minisztertanács határozata szerint a sztrájk, bojkott és munkázárlat az összes állami építkezéseknél és munkázárlatoknál vis major, amely a szállítási határidő meg nem tartását indokolja. E határozat alapjául a Curiának konkrét esetben hozott ítélete szolgál. A miniszter ennek értelmében felhívta a törvényhatóságot, hogy a helyi hatósági szabályzatait a minisztertanács határozatának megfelelőleg egészítse ki, mert ezzel megfosztják a legtöbb sztrájk egyik legerősebb fegyverétől, t. i. a vállalkozóra a szállítási határidő miatt gyakorolt pressziótól.

Fegyvergyakorlat. A honvédelmi miniszter folyó évi április hó 30-án kelt 14331 III. számú rendeletével megengedte, hogy a folyó évi fegyvergyakorlatra kötelezett altisztek és legénység közül a mezőgazdák, csépléssel foglalkozó gépészek és egyéb oly egyének, kik hatóságilag igazolva kimutathatják, hogy az őszi fegyvergyakorlathoz való behívás illetőleg bevonulás esetén hivatásos foglalkozásukban hátrányosan befolyásoltatnak, az érintett fegyvergyakorlat rovására folyó évi május hó 25-től kezdődő 35 napra bevonulhassanak. A bevonulás végett csak azok jelentkezhetnek, kik eziránt engedélyt kaptak.

A Balaton mellől. A lellei Erzsébet-telep 100 gyermek befogadására felépült. A mult év őszén már tető alatt volt. Most folyik a belső felszerelés munkája úgy, hogy a nyár folyamán készen lesz az egész épület. Az épület telke előtt közvetlenül egy katasztrális holdnyi játszótér adományozott Janakovich László gróf. Az egyesület azonkívül a fürdés céljából külön telket vásárolt a Balatonnak legkedvezőbb fekvésű kanyarulatáól.

Végén csattan az ostar. Nemrég a vidéken meghalt egy jómódu polgár, aki örököséről egyformán, igazságosan gondskodott. A hagyaték átvételénél a nagy, pénzes vasszekrényben negy osztályosjegyet is találtak, melyekről az örökös végrendeletében nem intézkedett. A jobb módú rokonok elhatározták, hogy ezeket egy távoli, szegény rokonuknak ajándékozzák oly célból, hogy ez tegye pénzzé a sorsjegyeket. A szegény rokon azonban nem adta el ezeket, hanem tovább játszott a sorsjegyekkel. És bizalmát meg is szerencsés Török-bankházban Budapesten egy nagy főnyeremény jutott osztályrészül. Amidőn a vagyonos rokonok ezt megtudták, megnyult az arcuk, azonban a derék ember a méltányosság álláspontjára helyezkedett

és a nagy összeget megosztotta rokonival. Ily nemesen gondolkozó ember mai napság ritkán található.

Élelmi szerekkel házalni szabad. A kereskedelmi miniszter legutóbbi leiratában kijelentette, hogy élelmi szerekkel, nyers terményekkel, tejkeszitményekkel, tojással és szárnyas állatokkal, szóval mindennel, ami az élelmiszert előállítás alatt érhető, házról házra járni s azokat ily uton eladni szabad foglalkozást képez, ahhoz külön házalási engedély nem kell még azon esetben sem, ha az illető árus más városból való is, vagy éppen egyik városból a másikba megy ily cikkek házalásával.

A Malovich-féle borszűrők gyakorlati bemutatása Tapolcán. A budapesti Schotola Ernő cég, mint a Malovich-féle szűrők magyarországi kizárólagos elárúsítója, városunkban Lessner M. Fia urak Fő-utcán levő pincéjében folyó hó 21-én ezen rendszerű szűrőket meghívott közönség előtt fogja gyakorlatban bemutatni. Városunkat, mint bortermő vidéket és a borkereskedelem egyik fontos gócpontját, a pincekezelés egy ily nagyjelentőségű eszközeinek ismertetése, minden esetre nagyon érdekli. Fentnevezett cég ezen gyakorlati bemutatás által módot akar nyújtani arra, hogy egyrészt az általa képviselt gyár készitményeinek használhatóságát és célszerűségét bemutassa, másrészt, hogy ezáltal azokat, kik most, vagy később borszűrőt akarnak rendelni, azok használhatóságáról, valamint áráiról meggyőzze és tájékoztassa.

Hasznos tudnivalók. Az orvostudomány tanítja, hogy az egészséges emberi szervezetnek naponként egy liter vizre van itatási szüksége. Ez a víz szolgál ugyanis a bevett ételek hígítószereül. E nélkül ugyanis a szervezet a megemésztett táplálékokat hasznosan feldolgozni nem tudja. Minthogy azonban a táplálékokkal a gyomorba minden esetben igen sok és különböző betegség csirája is bejut, fontos, hogy itatul olyan víz használ-tassék, mely bakteriummentes legyen, tehát azon csirákat ne szaporítsa, másrészt a táplálékokkal bevett bakteriumokat a gyomornak megölni segítse s végül, hogy a víz a gyomrot ne rongosítsa. Be van igazolva, hogy ilyen célokra a mohai Ágnes-víz végtelenül alkalmas, mert teljesen bakteriummentes. Másodsorban minthogy szénsavat tartalmaz, a bakteriumok mérgező hatását lerontja. És végül, minthogy a gyomrot alkalmasan izgatja, egyrészt étvágyat csinál, másrészt bőséges elválasztását okozza azon gyomor-nedveknek, melyek azon kártékony bakteriumokat megölik. A mohai Ágnes-víz fogyasztását különben is főként tavasszal, kiváltképpen lehet ajánlani. Ekkorra ugyanis a téli nehéz táplálkozás után a gyomor nagyon is megkívánja a gyomorjavítót. Másrészt ekkorra esik a legtöbb fertőző betegség, amitől a mohai Ágnes-forrás a gyermeket és felnőt-tet biztosan megóvja. Gyermeknek ilyenkor mutatkoznak az angol-kór tünetei, amelyeket a mohai Ágnes-víz mézsttartalmánál fogva megszüntet s végül tavaszra esik a legtöbb szülés, tehát ilyenkor van a legtöbb szoptató asszony is, akiknek a mohai Ágnes-forrás fogyasztása azért fontos, mert ez a víz a tejelválasztást nagyban fokozza. Háztartások számára nagy üvegekben a mohai Ágnes-forrás különösen olcsón kapható.

KÖZGAZDASÁG.

Utmutatás a cserebogár irtására.

Az idén nagy mennyiségben pusztít a cserebogár, amiért időszerűnek tartjuk gazdáinkat figyelmeztetni és tanácsal ellátni a kártékony növényellenség irtására.

A cserebogár és lárvája, amelyet a magyar nép pajor, csimasz vagy pata néven ismer, egyaránt kártékony a mező és szőlőgazdara, s az erdőszre is épen úgy, mint a kertészre. Minthogy pedig a bogár megjelenése országos csapás számba megy, az ellene való védekezésnek általánosnak kell lennie s a mezőrendőrségről szóló 1894. évi XII. t. c. 50 §-a tényleg el is rendel, hogy

„a cserebogarak tömeges megjelenésük alkalmával megfelelő módon pusztítandók“

Míthogy a cserebogár kifejlődéséhez hazánkban — a magas fekvésű, hegyes felvidéket kivéve, — három év, (36 hónap) szükséges, azért nálunk a cserebogár csak minden harmadik évben szokott nagy tömegben megjelenni, még pedig egyes helyi eltéréseket nem tekintve, (amikor e bogár egy évvel előbb vagy egy évvel utóbb rajzik,) rendszerint azokban az években, amelyek 3-mal maradék nélkül oszthatók: így cserebogaras év 1905 is. Ehhez képest a bogár irtására is csak minden harmadik esztendőben kerül a sor.

A cserebogarak irtásának legcélszerűbb módja a cserebogarak összeszedése és elpusztítása. A szedést mindjárt a bogarak első megjelenésekor kell megkezdeni, hogy elpusztítsuk azokat, még mielőtt petéiket lerakták volna. Míthogy napos időben és estefelé a bogarak élénken repkednek, legjobb a cserebogarakat reggel vagy borus időben nappal is gyűjteni, amidőn a bogarak megvannak gemberevedve, vagy halált színelve a fákról könnyen lerázhatók. Szedéskor nagy gond fordítandó a magányosan álló vagy az ültetvények szélén levő fákra, amelyeket e bogár különösen szeret felkeresni.

A cserebogarakat szedő munkásokat legcélszerűbb az összegyűjtött bogarak mennyisége szerint, tehát kilo vagy literszámra (1 kilogramm mintegy 1600 cserebogár) fizetni, mert így a szedők jobban igyekeznek; mivel azonban az ilyen szedők buzgóságukban a fákat (főleg a gyümölcsfákat) nem igen kímélik, azért a gyümölcsfákról célszerűbb a szedést kellő felügyelet mellett napszámossal végeztetni. Ennek az a jó oldala, hogy az ide-oda való méregetéssel nem pazaroljuk az időt, mint ahogy az a mennyiség arányában fizetett szedők alkalmazásánál történik.

Az alacsonyabb fákról a cserebogarakat egyszerűen rázzuk le; magasabb törzsű fáknál azonban a rázáshoz hosszunyelű horgot alkalmazunk, vagy ha a szedők között fiatal suhancok akadnak, akkor azok másszának föl a fára és úgy rázzák meg annak ágait egyenkint. A rázás hirtelen erős legyen és rövid ideig tartson, hogy a bogár egyszerre essék te; a fának ide-oda való lóbálásakor az erősen kapaszkodó bogarak nem hullanak le.

Szedéskor legcélszerűbb a cserebogarakat szélesszájú, belül mázos és félig vízzel megtelt cserépfazékba gyűjteni, amelynek tartalmát, még mielőtt a fazék megtelnék, időnkint ki kell önteni egy nagyobb edénybe, (vízzel félig telt hordóba, kádba) vagy zsákba.

Az elpusztítás többféle módon történhetik. Az összegyűjtött bogarakat kemény talajon (uton) agyon lehet tiporni vagy összegyömöszölni; a kádba a szedett bogarakat le lehet forrázni és gödörbe önteni, a gödröt aztán be kell temetni.

A nagy mennyiségben összegyűjtött cserebogarat érdemes mesterséges trágya készítésére felhasználni oly módon, hogy a bogarakat földdel és oltatlan mészszel, turfahulladékkal összekeverjük. Utóbbi a bogarak rothadó tetemtömegét az átható kellemetlen szagtól is megfosztja. A feldolgozandó cserebogártömeghez annyi föld, mész vagy turfa kell, amennyi elég, hogy az így előállított trágyatömeg büzös szagát elveszítse.

Fontos védekezési mód cserebogarak ellen az is, ha lárvájukat, tehát a földben élő pajorokat irtjuk, amelyek különben szintén igen kártékonyak.

A pajorok irtására legalkalmasabb idő a földforgatás, kapálás és szántás. Kapálás és forgatáskor a felszínre kerülő pajorokat agyon kell ütni, szántáskor ha pedig sok a pajor,

érdemes azt az eke után járó olcsó napszámossal fölszedetni. Itt is tanácsos a pajor-szedő munkás figyelmét némi pénzbeli jutalommal lekötöni. Hol kevés a pajor, ott 10-20 daradjáért 1-2-3 krajcárt, hol pedig sok, ott 100-200-ért 5-6 krajcárt vagy többet is lehet fizetni.

A pajorokat szintén lehet értékesíteni, még pedig, ha csak kis mennyiség van belőle, akkor azt baromfival etetjük meg, hogyha pedig sok van, akkor trágyának dolgozzuk fel.

A KÖZSÉGHAZÁBÓL.

938/905.

Hirdetmény.

Alulírott ezennel közlé teszem, hogy az 1906. évre érvényes országgyűlési képviselő választók jegyzéke a község házában folyó évi május 5-től 25-ig közszemlére kitéve lesz. Tapolcza, 1905. május 7.

Horváth Jenő

főjegyző.

FOGORVOS

MED. UNIV. DR. BLUM RÓBERT

az összes gyógytudományok tudora, specialista száj- és fogbetegek részére, értesíti Tapolcza és vidéke nagydemű közönségét, hogy **Budapestről ide Tapolczára érkezett és az Eibeschutz-szállóházban 10 napon át rendel.**

Szájpadlás nélküli fogak és fogsorok készítése a gyökereknek eltávolítása nélkül, fogsorok fémlappal. Fog és fogtőhuzás a legújabb érzéstelenítéssel, teljesen fájdalom nélkül. Fogtisztítás fájdalom nélkül. Fogtömések arannyal, platina ezüst, cementtel. Fogak és fogsorok kitűnő anyagból.

Hiányos és tört fogsorok 3 óra alatt javíttatnak ki.

Allandó műterem fennál 1890 óta.

Budapest, V. ker., Váci-körút 34. szám.

A közlő bérnyalás alkalmából

bérnyalási ajándékokra

igen célszerű arany és ezüst-árak, u. m.: órák, fülbevalók, gyűrűk, láncok, szivek, amulettek stb. a legjutányosabb árak mellett kaphatók

LŐBL BÉLA

órák- és ékszeráru-üzletében

Tapolczán.

Hirdetmény.

A „Balatonmeilégi takarékpénztár-
ral egyesített segélyszövetkezet” igaz-
gatósága ezennel közhirré teszi, hogy
a tagoknak ugy az

eddig fennálló,

valamint

a jövőben folyósítandó

kölcsönei után 1905. július elsejétől további
intézkedésig a kamatot

6 százalékra

szállítja le.

Tapolczán, 1905. május hó 6-án.

BÉRMÁLÁSI AJÁNDÉKOK

legnagyobb választékban,
legolcsóbb árakkal csakis

KUNZE LAJOSNÁL

(Tapolcán, Harangozó-palota) kaphatók.

Bloushoz selyem

Métere 65 krajcártól 11 forint 35 krajcárig. Legutolsó újdonságok. Bérmentve és elvámolván a házhoz küldve. Nagy választékot mintákból küld.
HENNEBERG SELYEMGYÁR, ZÜRICH.

Szőlőbirtokosok figyelmébe

ajánlom állandóan nagy választékú raktáramat, mindenféle, a szőlőkezeléshez szükséges gépekből u. m. **permetezők, szénkénegezők, porozók, lepkefogó lámpák** — továbbá a legnagyobb választék **szőlőprésekben**, azonkívül **állandó raktárt tartok** mindenemü gazdasági gépekből.

Pauk Vilmos

vaskereskedése, TAPOLCZA.

Van szerensém a t. közönség tudomására hozni, hogy folyó évi május hó 6-án több évi kórházi és körorvosi gyakorlat után **Tapolczán** letelepedtem és itt orvosi gyakorlatot folytatok.

Lakásom a Fő-utcán, a polgári iskolával szemben van.

Tisztelettel
Med. Univ.
dr. Klein Gyula
egyet, orvostudor.

B é r m á l á s i a j á n d é k u l

igen alkalmas

I M A K Ö N Y V E K E T

csinos és diszes kivitelben, ajánl

LŐWY B.

könyv és papír-kereskedése.

ÓRIÁSI SZERENCSE TÖRÖKNÉL!

Felülmulhatlan az a szerencse, mely bankházunknak kedvez. Rövid idő alatt 19 millió koronánál több nyeremény fizettünk ki nagrabecsült vevőinknek; egyedül az utóbbi 6 hónapban a 2 legnagyobb nyereményt és pedig: a **602.000** koronás nagy jutalmat a 98924 sz. sorsjegyre.

a **400.000** koronás legnagyobb főnyereményt a 83451 sz. sorsjegyre.

továbbá **100.000, 80.000, 70.000, 60.000, 25.000, 20.000, több 15.000, 10.000** koronás és ezeken kívül még sok egyéb nagy nyereményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb megkezdődő, a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő **110.000** sorsjegyre **55.000** pénznyeremény jut és magyar osztálysorsjátékban ismét **összesen**

14 millió 459.000 korona hatalmas összeget sorsolnak ki.

Mindenki keresse nevét!

(melyet a. b. c. sorrendben megtalálhat).

Mindenki kísérelje meg szerencséséjét azon számmal, mely neve avagy családtagjainak neve mellett áll.

Adam 982	Cecilia 88186	Gellert 73680	János 82957	Manó 88259	Salamon 2896
Adel 4138	Celestin 88519	Gereben 82849	Jenő 82345	Marcel 2881	Samu 7979
Adolár 12802	Dániel 2778	Gergely 88216	Jolán 2877	Margit 7260	Sándor 17768
Adolf 20422	Dávid 5637	Géza 2797	Jónás 7260	Mária 17707	Sári 28019
Agnes 28511	Denes 12426	Gizella 5649	Jozsa 18280	Márkus 22014	Sarolta 24029
Agoston 24242	Dezso 20983	Gusztáv 13151	József 21452	Mártha 24085	Sebestyen 21280
Aladar 28818	Domokos 20096	György 21145	Judith 20095	Marton 24274	Simon 40746
Albert 44860	Dóra 24258	Gyozo 28018	Julianna 24558	Matild 40706	Szerena 57718
Alfred 59119	Dorotea 29529	Gyula 24268	Kálmán 40482	Mátyás 56693	Taksony 59375
Akos 72818	Edith 56310	Hedwig 29683	Karolin 86572	Melánia 59564	Tamas 80974
Amália 82811	Ede 59159	Helena 56525	Karoly 39505	Menyhert 80019	Taszió 88022
Ambrus 88145	Edwin 72622	Henriette 59167	Katinka 72645	Mihály 88006	Terus 88300
Andor 88505	Elek 82836	Henrik 72634	Kazmer 82900	Miklós 88273	Tibor 2998
András 990	Elmer 83164	Hermann 29274	Kolemen 88217	Mitka 2890	Tihamér 5814
Anna 4948	Emil 88520	Hermína 88217	Klára 28738	Milán 7288	Timon 18652
Antal 1917	Emma 2794	Hilda 2799	Klotild 7266	Mor 17788	Tivadar 22027
Aranka 20503	Endre 5641	Hubert 6813	Kornel 16868	Morie 22016	Tobias 24035
Armand 22514	Erno 12433	Hugo 13154	Kornelia 22002	Nandor 24014	Urban 24296
Arno.d 24248	Ernesztin 21112	Humbert 21117	Kriszta 22097	Narcisz 24279	Valeria 16789
Arpad 28228	Erwin 28007	Iolyka 23077	Krisztina 24365	Olga 40733	Vazul 59013
Arthúr 41829	Eva 23259	Iduka 23279	Lajos 40488	Oliver 57098	Vendel 59586
Aron 59112	Erzsébet 29556	Ignác 29647	László 29647	Oszkár 80458	Viktor 80974
Attila 72818	Eszter 56171	Illa 56352	Laura 39582	Otto 78076	Viktoria 48047
Balázs 82826	Etel 89168	Illós 59168	Lazar 78076	Ottó 88008	Vilbald 88302
Bálint 83545	Fabian 7225	Ilma 72649	Lenart 82962	Ódón 88281	Vilma 2900
Barnaabas 88511	Felix 82837	Ilna 82965	Lenke 82255	Pal 2892	Vilmos 8618
Bela 2749	Ferdinand 82216	Imre 82225	Leó 2879	Paula 7249	Vinco 86655
Benedek 3108	Ferenc 83331	Ince 2876	Leonia 7278	Petronella 17748	Virgí 28009
Bernat 12424	Flora 2792	Ipoly 6482	Lidia 17550	Peter 22017	Zoltan 24014
Berta 20973	Franziska 56149	Ira 1229	Lipót 22909	Piroska 24017	Zsigmond 25135
Bianka 24254	Frida 12485	Irma 21148	Lorant 28100	Pista 24288	Zsófia 48970
Bodog 28886	Fülöp 25009	István 23092	Lothár 24878	Rafael 40742	Zsuzsanna 68061
Bogdár 56273	Gábor 24263	Izidor 40163	Lorino 40702	Regina 27256	
Borbála 59145	Gábrilla 29641	Iván 56586	Ludmilla 56687	Richard 59673	
Boriska 72618	Gáspár 86811	Jakab 59293	Luisa 59656	Robert 59640	
Bruno 82834	Gezsa 59164	Janka 72641	Malvin 78182	Rózsika 59699	
			Manfréd 82975	Rudolf 88206	

Legnagyobb nyeremény esetleg **1.000.000** korona.

Továbbá 1 jutalom **600.000**, 1 nyeremény **400.000, 200.000, 2 á. 100.000, 1 á. 90.000, 2 á. 80.000, 1 á. 70.000, 2 á. 60.000, 1 á. 50.000, 1 á. 40.000, 5 á. 30.000, 3 á. 25.000, 8 á. 20.000, 8 á. 15.000, 36 á. 10.000** és még sok egyéb nyeremény.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 er. sorsj. frt. —.75 vagy kor. 1.50; 1/4 er. sorsj. frt. 1.50 vagy kor. 3.—
1/2 " " " 3.— " " 6.— " " 6.— " " 12.—

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket fenti eredeti sorsjegyekre kérünk azonnal, de legkésőbb

folyó évi május hó 25-ig

bizalommal hozzánk beküldeni, miután ezen szerencseszámok gyorsan elfognak, és mennt az I. osztályu húzás már f. é. május hó 25-en és 26-án lesz.

TÖRÖK A és TÁRSA

Bankája Budapest,

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főáruháza osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: Teréz-körut 46/a. I. fiók: Váci-körut 4/a.

II. fiók: Múzeum-körut 11/a III. fiók: Erzsébet-körut 54/a.

Karó eladás.
Gróf Deym lesencze-tomaji urodalmában 80 ezer első osztályu akácfa karó eladó.
Ezere 60 korona.

HAZAI IPARI

Wein Károly és Társai

szövőgyár, KESMARK.

elismert hirneves

szepességi len-vászon

és

damaszt áru

Kaphatók Tapolczán:

Kardos Mór cégeknél.
Wolf Sándor és Fia

VALÓDI SZEPESSEGI VÉD-JEGY ECHT ZIPSER

Gyáraiból származó minden darab áru ezen védjeggyel van ellátva.

HAZAI IPARI

KISS

szerencséje

NAGY!

Ki még eddig soha szerencse-kísérletet nem tett az osztálysors-játékban, **vegyen egy szerencse-sorsjegyet KISS** bankházában, mert

Kiss szerencséje **Nagy!**

Kinek még eddig az osztálysors-játékban eredménye nem volt, tegyen kísérletet **Kiss** bankházában, mert

KISS szerencséje **NAGY!**

Több ezer fél nyert a lefolyt sors-játékokban nagyobb nyereményeket **Kiss bankházában.**

Az eddigi húzásoknál szerencsénk volt már

háromszor a jutalmat

600.000 koronát = **1.800.000**

és egy nagy nyereményt

400.000 koronát = **400.000**

Összesen 3 sorsjegyre 2.200.000

koronát. t. vevőinknek kifizetni.

Minden egyes húzás után közléstesszük a legnagyobb budapesti hírlapokban a nálunk nyert sorsjegyek jegyzékét úgy, hogy mindenki meggyőződhetik, miszerint t. vevőinknek különösen kedvez a szerencse.

Kihuzott nyeremények **AZONNAL** kifizetnek.

Kísérlelje meg szerencséjét **KISS** bankházában, mert

KISS szerencséje **NAGY!**

A XVI. sorsjáték I-ső osztályának húzása f. é. május 25 és 26-án lesz.

Az I. osztályu sorsjegyek árai:

Egy nyolcad 1 K. 50 f. || Egy fél . . . 6 K.
Egy negyed 3 „ — „ || Egy egész . . . 12 „

KISS KÁROLY és TSA

a magyar kir. szabadalmazott osztály-sorsjáték főelárusító helye.

Budapest, VII., Erzsébet-körút 19.

KISS-féle sorsjegyek kaphatók

TAPOLCZÁN:

KLEIN IVAN-NAL,

LÖWY B.

könyv és papirkereskedésében.

Borsajtó

szükségletét csakis a

„RÖCK“ gyártmányát képező borsajtókból fedezze

Schottolá-nál,

a „RÖCK“-féle borsajtógyártmányok kizárólagos elárusítójánál.

Budapest, Andrassy-ut 2.

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a **természetes szénsavas** ásványviz erre a legbiztosabb óvszer. Elsősorban a **mohai**

ÁGNES-

forrás mint természetes szénsavdus ásványviz, föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúviz; dus szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyszóknál fogva kitűnő szere a legkülönfélébb gyomor-, légsző- és húgyszervi betegségeknek. Azért tehát

Használjuk a mohai **Ágnes** forrást ha **gyomor-, bél- és légszőhurut-** tól szabadulni akarunk. dr. Kétly.

Használjuk a mohai **Ágnes** forrást, ha a **vesebajt** gyógyítani akarjuk. dr. Kövér.

Használjuk a mohai **Ágnes** forrást, ha **étvágyhiány és emésztési za-** varok allanak be. dr. Gebhardt.

Használjuk a mohai **Ágnes** forrást, ha **májbajoktól és sárgaságtól** szabadulni akarunk. dr. Glass.

Hastartások számára másféltérsénel valamivel nagyobb üvegekben minden **kétes értékű mester-ségesen szénsavval telített víznél**, sőt a szódavíznél is **olcsóbban adja**, hogy az **Ágnes-forrás** zét a legszógyóbb ember is könnyen megszerezhesse.

Kedvelt borviz.

Kedvelt borviz.

Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben.

Schicht-szappan

„szarvas“

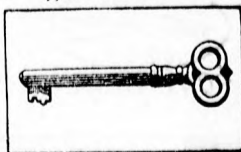
vagy

„kulcs“

Jegygyel

legjobb, legkíméletesebb s ennél fogva legelőcsőbb szappan. Minden káros alkatrészektől mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyével legyen ellátva. !!